

◆ Koloniseringen af Slesvig i 1762

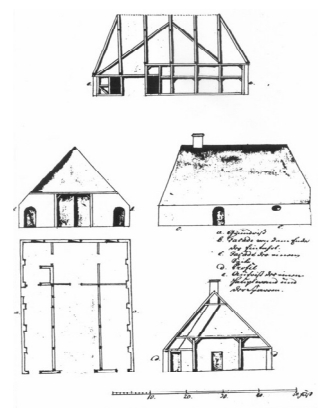
- ◆ Eftervirkningerne efter de mange krige i Europa, graverende kvægsygdomme, den store pest og ødelæggende stormfloder i 1600 tallet havde bevirket at den danske stat og hermed også hertugdømmet Slesvig næsten var bankerot. Husene i de affolkede landsbyer var for en stor del nedbrændte og markerne uproduktive. Skatteindkomsten til den danske stat var sunket til det halve. Mange bønder flyttede, de solgte deres tomme ejendomme for en slik og Insterne (daglønnerne), Kådnerne og de unge var trods truslen med høj straf ikke villig til at overtage ødegårdene.
- ◆ Med genoplivning af disse gårde og bosættelse af de brakliggende hede- og moseområder skulle denne trøstesløse tilstand imødegås. De i 1723, 1751 og 1753 gennemførte forsøg, at besætte det brakliggende land med bønder og andre ansøgere var mislykkedes. På grund af disse erfaringer besluttede den danske regering at hverve kolonister i stor stil udenfor den danske stat.
- ◆ I 1758/59 fik den danske Legationsråd Johann Friedrich Moritz af kong Frederik V den opgave at hverve frivillige fra området omkring Frankfurt am Main, til at kultivere hede- og moseområderne i Danmark og i hertugdømmet Slesvig.
- ◆ Den for hvervningen ansvarlige hr. Moritz blev samtidig udnævnt til „Legationsråd“ og gik med det samme igang med opgaven, da der for hver hervede blev lovet ham en præmie. Han sendte hververe ud, først i området syd for Frankfurt – i det såkaldte „Darm-städtischen“ – også i Odenwalds landsbyer bragte de tilbuddet fra den danske konge ud til. Desuden bekendtgjorde han det i april 1759 en hverveannonce i „Frankfurter Reichspost“ og også med uddelte meddelelser. Herefter meldte der sig talrige interesserede.
- ◆ Motiverne for udvandrerne var talrige og mange af deres forhåbninger syntes med tilbuddet at blive opfyldt. Hovedsagelig var det flygtningen fra syvårskrigen (1756-1763), i hvilken deres ejendom blev ødelagt og løftet om den frie udøvelse af deres tro, som særdeles lutheranerne og de reformerede taltales af.
- ◆ Hertil kom håbet om en bedre fremtid for børnene og udsigten til egen besiddelse. Interessen for det næsten ikke bekendte Danmark lå i at den hidtidige udvandring til oversøiske lande ikke var mulig på grund af krige.
- ◆ De hvervede (ca. 4.000 mennesker) blev indført på lister og skulle så afvente nærmere besked fra Frankfurt vedrørende deres afrejse. I mellemtiden kunne de sælge deres ejendele, for i det nye hjemland ville de få alt det nødvendige af kongen.

Ruten fra Sydtyskland til Slesvig

Trækket mod nord

Kolonisthuset